

SIMINA-MARIA TERIAN
Lucian Blaga University of Sibiu, Romania
simina.terian@ulbsibiu.ro
DOI: 10.2478/clb-2024-0001

ȘTIRILE FALSE: CÂTEVA SUGESTII DE ANALIZĂ

Fake News: Some Analytical Suggestions

Abstract: The article argues that fake news is not a modern invention but a long-standing practice that has gained unprecedented scale and impact in the contemporary “post-truth” era. While global events such as elections, Brexit, and the war in Ukraine have intensified scholarly interest in fake news, research on this phenomenon in Romanian remains limited, despite clear societal vulnerabilities in Romania and the Republic of Moldova. The article highlights major challenges in studying fake news, including definitional ambiguity, verification difficulties, and the subjective evaluation of truth and falsity. Existing communication-focused and computational approaches are shown to be methodologically insufficient, particularly due to weak typologies and limited linguistic insight. To address these gaps, the article proposes a clear definition of fake news and a refined taxonomy of news types, advocating for qualitative, linguistically grounded analyses alongside quantitative methods, with special attention to Romanian-language corpora.

Keywords: fake news, Romanian language, qualitative vs. quantitative approaches, propaganda news vs. fabricated news

Știrile false (ca echivalent românesc al expresiei fake news) nu reprezintă o invenție a epocii contemporane. După cum au arătat o serie de studii consacrate acestui fenomen, obiceiul de a-și dezinforma semenii într-o manieră organizată și interesată poate fi legat de apariția

tiparului¹, deși urme ale acestei practici se întâlnesc încă din Roma Antică², în timp ce expresia fake news a apărut în limba engleză încă din secolul al XVI-lea și a început să devină uzuală la sfârșitul secolului al XIX-lea³. De altfel, de-a lungul istoriei, răspândirea de știri false a constituit în numeroase societăți o tactică esențială pentru dobândirea, consolidarea sau, dimpotrivă, pentru subminarea diverselor forme de putere. Cu toate acestea, cercetătorii par să fie de acord că, prin amploarea și complexitatea lor, știrile false au ajuns să reprezinte o coordonată fundamentală a epocii contemporane sau chiar factorul decisiv care a contribuit la definirea ei ca „epoca post-adevărului”⁴. Fenomene cruciale ale epocii noastre, precum cele două alegeri ale lui Donald Trump ca președinte al SUA⁵, Brexitul⁶ sau războiul din Ucraina⁷, au fost puse în mod constant pe seama răspândirii de știri false. Pe de altă parte, interesul comunității academice internaționale față de fenomenul respectiv a cunoscut în ultimul deceniu o creștere fără precedent. De exemplu, din cele 976 de articole indexate la data de 1 octombrie 2019 de către platforma Web of Science sub genericul „fake news”, 932 au fost publicate începând cu anul 2016, iar volumul acestora a crescut exponențial în ultimii 5 ani.

Importanța studierii știrilor false

Din aceste motive, nu ar fi deloc exagerat să afirmăm că niciodată în istoria de până acum a umanității știrile false nu au determinat într-o măsură comparabilă nu doar evenimentele naționale și transnaționale,

1. Jacob Soll, „The Long and Brutal History of Fake News”, *Politico*, 18 decembrie 2016, <https://www.politico.com/magazine/story/2016/12/fake-news-history-long-violent-214535>.

2. Cheryl Ireton și Julie Posetti, *Journalism, 'Fake News' and Disinformation* (UNESCO, 2018), 6.

3. Merriam-Webster, „The Real Story of 'Fake News'”, 23 martie 2017, <https://www.merriam-webster.com/words-at-play/the-real-story-of-fake-news>.

4. Johann Farkas și Jannick Schou, *Post-Truth, Fake News and Democracy: Mapping the Politics of Falsehood* (Routledge, 2019).

5. Hunt Allcott și Matthew Gentzkow, „Social Media and Fake News in the 2016 Election”, *Journal of Economic Perspectives* 31, no. 2 (2017): 211–236; Gonçalo Ferreira Jorge și Alexandre Duarte, “‘They’re Eating the Dogs’: Fake News in the 2024 US Presidential Election”, în Gonçalo Ferreira Jorge și Alexandre Duarte (eds.), *Digital Populism and the Use of Neo-Propaganda and Fake News* (IGI Global Scientific Publishing, 2025), 231–254.

6. Francis Rawlinson, *How Press Propaganda Paved the Way to Brexit* (Palgrave, 2019).

7. Pauline Zecchinon și Olivier Standaert, “The War in Ukraine Through the Prism of Visual Disinformation and the Limits of Specialized Fact-Checking. A Case-Study at Le Monde”, *Digital Journalism* 13, no. 1 (2025): 61–79.

ci însăși existența cotidiană a indivizilor. În ultimul deceniu, răspândirea de știri false a determinat schimbări de regimuri politice, deteriorări ale relațiilor internaționale, prăbușiri sau ascensiuni rapide ale unor companii din diverse sectoare economice, conflicte interetnice și interconfesionale, marginalizări ale unor întregi grupuri sociale (emigranți, minorități ș.a.), sfârșitul a numeroase cariere profesionale și, nu în ultimul rând, prejudicii pentru persoanele care au luat decizii greșite bazându-se pe asemenea informații înșelătoare. Prin urmare, definirea, descrierea și identificarea corectă a știrilor false este un proces de o importanță capitală în lumea de azi, nu doar din punct de vedere științific, ci și politic, social, economic, cultural și religios.

În acest context, o atenție particulară se cuvine acordată României și Republicii Moldova. În cele două țări nu au existat dezbateri publice majore asupra știrilor false, nici în mass-media, nici în revistele academice. În plus, încă din 2018 Flash Eurobarometer a arătat că România este țara europeană ai cărei cetățeni se informează cel mai adesea prin și au cea mai mare încredere în conținutul online nefiltrat⁸, în timp ce numeroase rapoarte guvernamentale și independente au atras atenția asupra faptului că în această țară răspândirea de știri false reprezintă nu doar efectul unei „dezinformări orchestrate”⁹, ci chiar o „amenințare la adresa securității naționale”¹⁰. Prin urmare, este firesc să presupunem că aparenta lipsă de impact a știrilor false asupra societății românești nu înseamnă că acestea nu ar exista în România, ci mai degrabă că nu au fost încă îndeajuns de corect identificate, după cum au demonstrat și alegerile prezidențiale anulate din noiembrie 2024¹¹. Din aceste motive, studiul aprofundat al știrilor false în limba română este nu doar o prioritate, ci o urgență.

Cu toate acestea, un asemenea studiu se confruntă de la bun început cu o serie de elemente de dificultate ale problemei. Dacă, în general, cititorii „obișnuiți” ai unei anumite știri nu ezită să o califice drept „adevărată” sau „falsă”, în cazul specialiștilor lucrurile sunt mai complicate, deoarece, pentru a studia în mod pertinent fenomenul, aceștia trebuie să se confrunte cu:

8. Flash Eurobarometer 464, *Fake News and Disinformation Online*, March 2018. <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2183>.

9. Sorin Ioniță și Septimiu Pârvu, *Fake news în România și Moldova. Dezinformarea, proasta guvernare și combaterea lor în Europa de Est* (București: EFOR, 2019), 3.

10. Iuliana Grigore și Andrada Halgaș. “‘Fabricate’ pentru România. Interese ascunse în știrile false”, *Intelligence*, 9 ianuarie 2019, <https://intelligence.sri.ro/fabricate-pentru-romania-interese-ascunse-stirile-false/>.

11. Ștefan Baghiu, “Loony platform politics: the Romanian far-right performance and the digital dystopia of 2024”, *Journal of Contemporary Central and Eastern Europe* 33, no. 1 (2025): 235–249.

a) *dificultatea de a defini știrile false*: după cum au arătat Tandoc, Lim și Ling, există în momentul de față zeci de definiții contradictorii ale știrilor false; ele pot fi sistematizate în funcție de „nivelul de factualitate” și „nivelul de înșelare” al destinatarului și, pe baza acestora, grupate în șase mari clase: „știri satirice”, „știre parodice”, „știri fabricate”, „manipulare”, „publicitate” și „propagandă”¹². E evident că, în funcție de gradul în care definiția știrilor false include una sau mai multe dintre aceste categorii, rezultatele unei cercetări pot fi profund diferite. Prin urmare, un studiu riguros al știrilor false necesită o definiție clară și bine argumentată.

b) *dificultatea de a verifica știrile false*: un alt obstacol în a determina dimensiunea „falsă” a știrilor ține de imposibilitatea de a verifica acuratețea anumitor informații. Un precept jurnalistic elementar spune că orice informație primită trebuie confirmată din trei surse diferite. Însă în unele cazuri sursele sunt contradictorii, iar în altele cititorul pur și simplu nu mai are acces la nicio altă sursă de informare. Mai mult decât atât, dacă acceptăm că „rolul principal al știrilor este că aduce informația la public”¹³, atunci faptul că publicul ar trebui să verifice de fiecare dată informația primită ar anula însăși funcția socială a știrilor: dacă fiecare dintre noi am fi reporteri, atunci n-am mai avea nevoie de mass-media. Acest fapt e valabil și pentru aceia care se ocupă de studiul academic al știrilor, dat fiind că e foarte dificil ca o echipă compusă dintr-un număr redus de persoane să verifice acuratețea chiar și a unui corpus minimal de câteva mii de știri. În consecință, e necesară și o altă metodă de verificare a știrilor decât validarea lor empirică.

c) *dificultatea de a evalua știrile false*: chiar dacă am putea verifica empiric toate știrile existente la un moment dat pe planetă, rămâne încă în suspensie problema evaluării lor, care depinde de fiecare dată de subiectivitatea evaluatorului. Astfel, deși fenomenul știrilor false a fost adeseori corelat, în ultimul deceniu, cu alegerea ca președinte a lui Donald Trump și cu votul „Leave”, totuși, pentru aproximativ jumătate din populația SUA și a Marii Britanii, știrile respective nu păreau „false”—nici atunci și, în majoritatea cazurilor, nici ulterior. De altfel, apărătorii mecanismelor „post-adevăr” resping uneori însăși noțiunea de „știri false” ca desuetă, susținând, în schimb, ideea de „fapte alternative”¹⁴. Deși nu împărtășim un asemenea punct de vedere, trebuie

12. Edson C. Tandoc, Jr., Wei Lim Zheng și Richard Ling. “Defining ‘Fake News’: A typology of scholarly definitions.” *Digital Journalism* 6, no. 2 (2018): 137–153.

13. Johanna Cornelia Luscombe-Serlie, *Sending the Right Message. Forty Years of BBC Radio News* (teză de doctorat, University of Utrecht, 2012), 125.

14. Nicole A. Cooke, *Fake News and Alternative Facts: Information Literacy in a Post-Truth Era* (ALA Editions, 2018).

să recunoaștem că anumite „știri” sunt foarte greu de încadrat în distincția binară adevărat vs. fals, întrucât ele nu vehiculează doar fapte, ci și sentimente, atitudini sau valori, care se sustrag opoziției amintite. Așadar, pentru un studiu aprofundat al știrilor false, e necesar în egală măsură să se diminueze subiectivitatea evaluatorilor, dar și să se rafineze instrumentele lor de evaluare.

Perspective de abordare

Dificultățile semnalate mai sus explică și anumite limite ale abordărilor curente. Deși unul dintre cele mai citate articole dedicate știrilor false avertizează că acestea nu pot fi înțelese în mod adecvat decât printr-un „efort multidisciplinar”¹⁵, majoritatea analizelor consacrate până acum fenomenului adoptă o perspectivă disciplinară îngustă, care le limitează sau chiar le anulează uneori rezultatele. Menționăm în continuare câteva abordări convenționale ale știrilor false:

a) *abordările comunicaționale (contextuale)* reprezintă în momentul de față paradigma dominantă în studiul internațional al știrilor false. E vorba despre o abordare care se bazează în primul rând pe teoriile comunicării și pe studiile media, dar care antrenează și alte științe sociale (sociologie, psihologie, economie, științe politice etc.). Cercetările de această factură au contribuit imens la o mai bună înțelegere a surselor, a condițiilor de apariție și de răspândire, a publicului și a consecințelor indirecte ale știrilor false¹⁶. Totuși, aceste studii nu au încercat să integreze și o descriere structurală/ formală/ lingvistică a știrilor false ca micro-gen discursiv, mulțumindu-se să le exploreze „cauzele și consecințele”¹⁷.

b) *abordările computaționale* reprezintă cele mai noi și mai dinamice modalități de studiere a știrilor false pe plan internațional, având în vedere că rata de succes a detectării automate ajunge să depășească uneori 80%¹⁸. Totuși, cifrele pot fi înșelătoare, întrucât unele dintre

15. David M. J. Lazer et al., “The Science of Fake News”, *Science* 359, no. 6380 (2018): 1094.

16. Din numeroasa bibliografie în domeniu, amintim aici doar: Brian McNair, *Fake News: Falsehood, Fabrication and Fantasy in Journalism* (Routledge, 2017); Nicole A. Cooke, *Fake News and Alternative Facts*; Johann Farkas și Jannick Schou, *Post-Truth, Fake News and Democracy*; Esmâ Aïmeur, Sabrine Amri și Gilles Brassard. “Fake news, disinformation and misinformation in social media: A review.” *Social Network Analysis and Mining* 13, no. 1 (2023): 30; Femi Olan et al. “Fake news on social media: The impact on society.” *Information Systems Frontiers* 26, no. 2 (2024): 443–58.

17. Brian McNair, *Fake News*, 1.

18. V. Victoria Rubin et al, “Fake News or Truth? Using Satirical Cues to Detect Potentially Misleading News”, in *Proceedings of the Second Workshop on Computational Approaches to Deception Detection* (San Diego: Association for

categoriile de input cu care operează aceste cercetări sunt pur și simplu eronate. De exemplu, Victoria Rubin et al.¹⁹ și Chaowei Zhang et al.²⁰ reduc știrile false la știrile satirice, în timp ce William Yang Wang și-a bazat cercetarea pe șase „etichete bine rafinate”: *pants-fire* (satiric), *false*, *barely-true*, *half-true*, *mostly-true* și *true*²¹. Această scală este, însă, profund discutabilă prin faptul că cele mai nocive știri false s-au dovedit adesea cele care sunt *mostly-true*, adică știrile care s-au folosit de partea lor de „adevăr” doar ca să-și disimuleze astfel mai bine partea de fals. Prin urmare, se impune, înainte de toate, o reexaminare a pertinentei categoriilor tipologice pe care se bazează cercetarea știrilor false.

c) La carențele de natură metodologică semnalate mai sus se adaugă numărul încă redus de abordări dedicate știrilor false în limba română. În afara faptului că s-au înregistrat foarte puține lucrări care să abordeze fenomenul din perspectivă lingvistică, abordările existente (venind, în general, din partea sociologiei comunicării și a studiilor media) perpetuează anumite limite și confuzii pe care le-am semnalat mai sus. Astfel, Alice Bardan²² și Radu Meza²³ confundă știrile false cu știrile satirice și parodice, în timp ce Anne Maria Dragomir²⁴ și Raluca Mureșan²⁵, deși aduc numeroase precizări utile cu privire la condițiile

Computational Linguistics, 2016), 7–17; William Yang Wang, “‘Liar, Liar Pants on Fire’: A New Benchmark Dataset for Fake News Detection”, in *Proceedings of the 55th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics*, vol. 2: *Short Papers*, 422–426. Vancouver, Canada. Association for Computational Linguistics, 2017; Chaowei Zhang et al, “Detecting Fake News for Reducing Misinformation Risks Using Analytics Approaches”, *European Journal of Operational Research* 279, no. 3 (2019): 1036–1052; Capuano, Nicola et al., “Content-based fake news detection with machine and deep learning: a systematic review”, *Neurocomputing*, no. 530 (2023): 91–103; Beizhe Hu et al., “Bad actor, good advisor: Exploring the role of large language models in fake news detection”, *Proceedings of the AAAI conference on artificial intelligence* 38, no. 20 (2024): 22105–22113.

19. Victoria Rubin et al, “Fake News or Truth?”

20. Chaowei Zhang et al, “Detecting Fake News for Reducing Misinformation Risks Using Analytics Approaches”.

21. William Yang Wang, “Liar, Liar Pants on Fire”.

22. Alice Bardan, “‘The Tattlers’ Tattle’: Fake News, Linguistic National Intimacy, and New Media in Romania Popular Communication”, *The International Journal of Media and Culture* 10, no. 1-2 (2012): 145–57.

23. Radu Meza, “Discursive Patterns in Fake Online News. An Analysis of timesnewroman.ro Articles Over Five Years”, *Studia UBB – Ephemerides* 49, no. 2 (2014): 59–80.

24. Anne Maria Dragomir, “The Fake News Phenomenon in the Social Media Era”, *Strategic Impact*, no. 64/65 (2017): 54–65.

25. Raluca Mureșan, “Despre noul adevăr și fenomenul fake news”, *Saeculum* 53, no. 1 (2022): 18–25.

de producere și la publicul știrilor false, nu încearcă să ofere o descriere structurală a fenomenului ca atare.

Instrumente de analiză

Pentru studierea riguroasă a știrilor false este nevoie de o definiție clară, care să împiedice confundarea acestora cu tipurile de discurs similare. În acest sens, definiția de lucru pe care am propus-o este că știrile false reprezintă un (sub)gen narativ al discursului jurnalistic/informativ caracterizat prin propagarea deliberată a unor informații false prezentate ca adevărate, cu scopul de a genera un anumit tip de acțiune într-o anumită comunitate²⁶. Această definiție s-a dezvoltat ulterior într-o taxonomie generală a tipurilor de știri, care include șase categorii dispuse pe axa „adevărat”—„fals”—„imaginar”: (i) știri reale, (ii) știri autentice, (iii) știri propagandistice, (iv) știri fabricate, (v) știri satirice și (vi) știri literare²⁷. Dintre acestea, doar categoriile (iii), rezultate din falsificarea prin omisiune, și (iv), rezultate din falsificarea prin adăugare sau substituție, reprezintă propriu-zis știri false, chiar dacă și celelalte categorii sunt necesare pentru delimitarea și descrierea lor; de exemplu, știrile ficționale, care se întâlnesc în operele literare, pot conține informații false, dar nu urmăresc să obțină din partea publicului un efect practic, ci unul estetic.

Dacă analiza cantitativă/computațională a știrilor false a cunoscut în ultimul deceniu o dezvoltare accelerată, considerăm că sunt utile în acest context câteva sugestii de analiză calitativă, pe baze lingvistice, a acestui fenomen. În acest sens, recomandăm ca o analiză calitativă să exploreze următoarele aspecte:

- proprietățile tipologice ale știrilor false (= știri propagandistice + știri fabricate) ca (sub)gen; ar trebui acoperite aici toate nivelurile discursului: lexico-semantic (cuvinte-cheie, raporturi de sinonimie reală sau falsă, modul de utilizare a derivărilor; construirea de câmpuri semantice și relațiile dintre acestea etc.); morfosintactic (distribuția raporturilor de coordonare și subordonare; tipurile acestor relații; modul de realizare a substituirilor prin pro-forme etc.); transfrastic/textual (frecvența și tipul textemelor; raporturile dintre macro-propoziții și raporturile dintre secvențe textuale etc.); stilistic (alternanța registrelor, prezența jargoanelor și/sau a elementelor colocviale ș.a.); pragmatic (deixisul; presuppozițiile; actele de vorbire ș.a.);

26. Simina-Maria Terian, “What Is Fake News: A New Definition”, *Transilvania* 50, no. 11-12 (2021): 117.

27. Simina-Maria Terian. “What Kind of News Is Fake News A New Taxonomy”, *Transylvanian Review* 31, suppl. 2 (2022): 74.

- comparații între cele două tipuri principale de știri false (știrile propagandistice vs. știrile fabricate), precum și între acestea și celelalte categorii de știri (știrile reale, știrile autentice, știrile satirice și știrile literare);
- diversitatea empirică a știrilor false în funcție de diverși parametri (canalul de comunicare: media profesională vs. media socială; țara: România vs. Republica Moldova; domeniul de activitate: politic, economic, show-biz, viață cotidiană etc.; sursa de informare; „stilurile” diversilor jurnaliști).

Nu în ultimul rând, o importanță semnificativă o au corpusurile de știri false, dintre care dorim să atragem atenția asupra FakeRom, un corpus de peste 14.000 de texte compilat în cadrul proiectului omonim și care nu a fost până în momentul de față aproape deloc explorat (<https://www.tagtog.com/fakerom/fakerom/pool>).

Identificarea, înțelegerea și studierea sistematică a știrilor false reprezintă una dintre cele mai semnificative provocări a lingvisticii contemporane, cu atât mai mult cu cât rafinarea instrumentelor de detectare și analiză a acestui fenomen se produce în paralel cu expansiunea, diversificarea și camuflarea tot mai eficientă a modurilor sale de manifestare.

Acknowledgement: This work was funded by the EU's NextGenerationEU instrument through the National Recovery and Resilience Plan of Romania – Pillar III-C9-I8, managed by the Ministry of Research, Innovation and Digitalization, within the project entitled *The coverage and reception of the Russian-Ukrainian conflict in Polish, Romanian and English-language media: A comparative critical discourse study with recommendations for journalism training (CORECON)*, contract no. 760244/28.12.2023, code CF 25/27.07.2023.

Referințe bibliografice

- Aïmeur, Esma, Sabine Amri și Gilles Brassard. "Fake news, disinformation and misinformation in social media: A review." *Social Network Analysis and Mining* 13, no. 1 (2023): 30.
- Allcott, Hunt și Matthew Gentzkow. "Social Media and Fake News in the 2016 Election." *Journal of Economic Perspectives* 31, no. 2 (2017): 211–36.
- Baghiu, Ștefan. "Loony platform politics: the Romanian far-right performance and the digital dystopia of 2024." *Journal of Contemporary Central and Eastern Europe* 33, no. 1 (2025): 235–49.
- Bardan, Alice. "'The Tattlers' Tattle': Fake News, Linguistic National Intimacy, and New Media in Romania Popular Communication." *The International Journal of*

- Media and Culture 10, no. 1-2 (2012): 145–57.
- Capuano, Nicola et al. “Content-based fake news detection with machine and deep learning: a systematic review.” *Neurocomputing*, no. 530 (2023): 91–103.
- Cooke, Nicole A. *Fake News and Alternative Facts: Information Literacy in a Post-Truth Era*. ALA Editions, 2018.
- Dragomir, Anne Maria. “The Fake News Phenomenon in the Social Media Era.” *Strategic Impact*, no. 64/65 (2017): 54–65.
- Farkas, Johann și Jannick Schou. *Post-Truth, Fake News and Democracy: Mapping the Politics of Falsehood*. Routledge, 2019.
- Flash Eurobarometer 464. *Fake News and Disinformation Online*, March 2018. <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2183>.
- Grigore, Iuliana și Andrada Halgaș. “‘Fabricate’ pentru România. Interese ascunse în știrile false”, *Intelligence*, 9 ianuarie 2019. <https://intelligence.sri.ro/fabricate-pentru-romania-interese-ascunse-stirile-false/>.
- Hu, Beizhe et al. “Bad actor, good advisor: Exploring the role of large language models in fake news detection.” *Proceedings of the AAAI conference on artificial intelligence* 38, no. 20 (2024): 22105–22113.
- Ioniță, Sorin și Septimius Pârnu. *Fake news în România și Moldova. Dezinformarea, proasta guvernare și combaterea lor în Europa de Est*. București: EFOR, 2019.
- Ireton, Cherylyn și Julie Posetti. *Journalism, ‘Fake News’ and Disinformation*. UNESCO, 2018.
- Jorge, Gonçalo Ferreira și Alexandre Duarte. “‘They’re Eating the Dogs’: Fake News in the 2024 US Presidential Election.” In *Digital Populism and the Use of Neo-Propaganda and Fake News*, coord. Gonçalo Ferreira Jorge și Alexandre Duarte, 231–54. Hershey, PA: IGI Global Scientific Publishing, 2025.
- Lazer, David M. J. et al. “The Science of Fake News.” *Science* 359, no. 6380 (2018): 1094–1096.
- Luscombe-Serlie, Johanna Cornelia. *Sending the Right Message. Forty Years of BBC Radio News*. PhD thesis, University of Utrecht, 2012.
- McNair, Brian. *Fake News: Falsehood, Fabrication and Fantasy in Journalism*. Routledge, 2017.
- Merriam-Webster. „The Real Story of ‘Fake News’”, 23 martie 2017. <https://www.merriam-webster.com/words-at-play/the-real-story-of-fake-news>.
- Meza, Radu. “Discursive Patterns in Fake Online News. An Analysis of timesnewroman.ro Articles Over Five Years.” *Studia UBB – Ephemerides* 49, no. 2 (2014): 59–80.
- Mureșan, Raluca. “Despre noul adevăr și fenomenul fake news.” *Saeculum* 53, no. 1 (2022): 18–25.
- Olan, Femi et al. “Fake news on social media: The impact on society.” *Information Systems Frontiers* 26, no. 2 (2024): 443–58.
- Rawlinson, Francis. *How Press Propaganda Paved the Way to Brexit*. Palgrave, 2019.

- Rubin, Victoria et al. "Fake News or Truth? Using Satirical Cues to Detect Potentially Misleading News." In *Proceedings of the Second Workshop on Computational Approaches to Deception Detection*, 7–17. San Diego: Association for Computational Linguistics, 2016.
- Soll, Jacob. "The Long and Brutal History of Fake News", *Politico*, 18 Dec. 2016. <https://www.politico.com/magazine/story/2016/12/fake-news-history-long-violent-214535>.
- Tandoc, Jr., Edson C., Wei Lim Zheng și Richard Ling. "Defining 'Fake News': A typology of scholarly definitions." *Digital Journalism* 6, no. 2 (2018): 137–53.
- Terian, Simina-Maria. "What Is Fake News: A New Definition." *Transilvania* 50, no. 11-12 (2021): 112–20.
- Terian, Simina-Maria. "What Kind of News Is Fake News A New Taxonomy." *Transylvanian Review* 31, suppl. 2 (2022): 70–83.
- Wang, William Yang. "'Liar, Liar Pants on Fire': A New Benchmark Dataset for Fake News Detection." In *Proceedings of the 55th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics*, vol. 2: *Short Papers*, 422–426. Vancouver, Canada. Association for Computational Linguistics, 2017.
- Zhang, Chaowei et al. "Detecting Fake News for Reducing Misinformation Risks Using Analytics Approaches." *European Journal of Operational Research* 279, no. 3 (2019): 1036–1052.
- Zecchinon, Pauline și Olivier Standaert. "The War in Ukraine Through the Prism of Visual Disinformation and the Limits of Specialized Fact-Checking. A Case-Study at Le Monde." *Digital Journalism* 13, no. 1 (2025): 61–79.